

andre Veie end gennem Søkjøbstæderne. Nu derimod, hvor der er opstaaet Handelspladser ved Søen, som ikke ere Kjøbstæder, og hvor Jernbanerne føre Baverne umiddelbart fra Udlandet midt ind i Vandet, uden at Baverne berøre Søkjøbstæderne, er der kommet en Ulighed i Vilkaarene, som det forekommer mig billigt at fjerne.

Det andet Forslag, som jeg vil fremsette for det høie Thing, er Forslag til Lov om en Ølstat og en Forhøielse af Brændevinsafgiften eller rettere af Produktionsafgiften paa Brændevin. Spørgsmaalet om en Ølstat har jo flere Gange foreligget for Rigsdagen, uden at man hidtil har kunnet enes hverken om Formen derfor eller om Indførelsen af selve Staten. Det Forslag, jeg denne Gang bringer frem, er ikke lidet afvigende, hvad Formen for Stattsens Opkrævning angaar, fra dem, der tidligere have foreligget, og det, at jeg tidligere har været enig med dette Thing om en Form, som jeg iøvrigt tror, at hverken Thinget eller jeg var fuldt tilfreds med, er for mig en Grund mere til at bringe Forslaget først frem for dette Thing. Man har løst Opgaven paa meget forskellig Maade i de forskellige europæiske Lande, hvor der svares en Ølstat, og ogsaa herhjemme have vi tænkt os Opgaven løst paa forskellig Maade. Jeg skal minde om, at det Forslag, jeg senest bragte frem for Landstinget her, egentlig gik ud paa en Beskatning af det Malt, der brugtes af de stattepligtige Bryggerier; det blev saa omformet her til at angaa en Ølstat paa Produktet uden Hensyn til Styrken, medens man i det andet Thing sluttede sig til Tanken om en Ølstat paa Produktet, men vilde have Staten svarende til Øllets forskellige Styrke. Dette Forslag gaar ud paa at beskatte Kvantiteten af Øl uden Hensyn til Styrkegraden og gennem en ganske anden Kontrolmaade end den, som hidtil har været Gjenstand for Dntale eller Forhandling med dette Thing. Man har troet at kunne finde en tilstrækkelig Betyrrelse for rigtige Statters Opkrævning ved at paalægge de Bryggerier, der overhovedet tilvirke stattepligtigt Øl, det vil sige undergjæret Øl og andet Øl over en vis Styrkegrad, en bestemt og detailleret Bogføring saa vel for den Produktion, der finder Sted, som for de Salg, der ske fra Bryggerierne. Man har ment derlagjennem, i Forbindelse med en vidtgaende Ret til Undersøgelse i selve Bryggerierne og i Forbindelse med temmelig anseelige Bøder for Omgaaelse af Lovens Bestemmelser eller Forsøg derpaa, at finde tilstrækkelig Betyrrelse for Statskassen. Derhos vil denne Maade for optræve Staten paa formentlig

være forbunden med langt mindre Gene for Ølbryggerierne, tilskede en langt større Frihed for dem end det hidtilværende System. Staten er foreslaaet ansat til 7 Kr. for en Tønde, selvsjølkelig forholdsvis mindre for mindre Kvantiteter. Det vil svare omtrent til en Ølstat af henved 2 Ore for $\frac{1}{2}$ Flaske bairisk Øl. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at de omhyggelige Undersøgelser, der ere foretagne angaaende Styrkegraden af et meget betydeligt Antal forskellige Ølsorter, have ført til et for mig ganske vist noget overraskende Resultat, nemlig at der langt fra er den Forskel i Styrken — derved forstaar jeg i Alkoholindhold — som man har forestillet sig. Det har vist sig, at mellem det bairiske Øl, som man anser for let, og det, man drikker, vel vidende, at det er svært Øl, er Forskjellen i Spiritusindhold langt mindre, end man har tænkt sig. Det er i de andre Stoffer, Øllet indeholder — Extraktivstoffer tror jeg, at det tekniske Udtryk er — at Hovedforskjellen ligger. Jeg anser dette for en Grund mere til ikke at vove sig ind paa det i mine Tanker næsten Uigjennemførlige, at ville have Staten betalt efter Styrkegrad. Derfor man kunde enes om en Maltstat, saa havde man med det Samme opnaaet det, men vil man lægge Staten paa selve Produktet, er det i mine Tanker omtrent uigjennemførligt at have forskellig Ølstat efter Styrkegraden, dels fordi det er saa vanskeligt at undersøge denne, og dels fordi selve Styrkegraden kan forandres. — I Forbindelse med denne ganske betydelige Beskatning for Øl er der foreslaaet en endnu langt betydeligere Skatteforhøielse for Brændevin. Naar Brændevin skulde betale i Forhold til den Alkohol, den indeholder, det Samme, som bairisk Øl kommer til at betale, nemlig 7 Kr. pr. Tønde, saa vilde det svare til 1 Krone for en Potren Spiritus, det vil altsaa sige lidt mindre end 50 Ore for en Pot Brændevin af 8 Graders Styrke. Naar jeg bringer Forslag frem om disse betydelige Alkoholbeskatninger, er det ikke særlig for at forsøge Statskassens Indtægter, men nærmest for at imødekomme de stedse stigende Fordringer om, at man maa gjøre Noget og gjøre noget Alvorligt for at hæmme det Samfundsonde, der ligger i det overdrevne Forbrug af Alkohol her i Landet. Vi have jo den sørgelige Ære at være det Land i Verden, hvor Alkoholforbruget er størst pr. Individ, ved Siden af, at Afgiften af Alkohol er lavere her end i noget andet Land. Jeg har noget Haab om, at denne Betragtning vil føre til, at man vil kunne enes om en saa stor Forhøielse af Brændevinsafgiften, idet jeg minde, at man jævnligen har indvendt mod mindre